

בית משפט לענייני משפחה בחיפה

תלה"מ 24-03-16510 האם נ' האב

בפניי : כבוד השופטת לירון זרבל – קדשאי

בעניין הקטין : הקטין, יליד 00.00.22

התובעת : פלונית

ע"י ב"כ עו"ד עדי ויזל

נגד

הנתבע : אלמוני

ע"י ב"כ עו"ד ענבר רון

פסק דין

1
2 להורים ילד בן שנה ו 10 חודשים. גרים בכפר. האם חוששת מהאב ויש גם צו הגנה הדדי.

3
4 לאחר בדיקה מעמיקה של כבודה ושל העו"סיות לסדרי דין הוחלט לקבל את בקשת האם
5 למעבר לעיר למרות שזמן הנסיעה בפקקים הוא כשעה ו 10 דקות. כבודה אף מצטטת פסק
6 דין דומה בדרום הארץ בו המרחק היה 112 ק"מ.

7
8 האם זאת טובת הילדים? האם נסיעות ארוכות שכאלו ימשיכו גם כאשר הילד יגדל? קשה
9 לדעת.

10
11 האב עובד במשמרות, עד היום לא השכיב את הילד לישון ונקבעו לו זמני שהות מצומצמים
12 שכנראה יורחבו בהמשך הדרך.

13
14 ענייניו של ההליך דנו, בקשת התובעת להתיר מעבר מגורים עם הקטין מ[הכפר] ל[עיר].

15
16 [הערה: לאחר מתן פסק הדין נמצא כי נפלה טעות בתיאור חלוקת זמני השהות הנקובות בסעיפים 14 ו -
17 50 לפסק הדין. ניתנה החלטת המשך להבהרת פסק הדין, לפיה לזמני השהות הנקובים בסעיף 50 יתווסף
18 יום נוסף באמצע השבוע ללא לינה. אין בשינוי הני"ל במסגרת ההבהרה משום שינוי תוצאות פסק הדין]

19
20 1. בראשית הסכסוך שעומד בבסיס ההליך שבפניי, חלקו הצדדים והקטין קורת גג אחת, בביתם בכפר.
21 הצדדים התגוררו ביחידה נפרדת השייכת וסמוכה לבית הוריו של הנתבע. על רקע פקיעת צו ההגנה
22 שניתן נגד הנתבע, התרתי באופן זמני ותחת תנאים את מעבר התובעת והקטין לעיר. במעמד הצדדים

בית משפט לענייני משפחה בחיפה

תלה"מ 24-03-16510 האם נ' האב

1 וטרם הגשת הסיכומים, הצעתי לצדדים מתווה לפשרה כוללת אותו דחו. על בית המשפט להכריע אפוא
2 בסוגיות הבאות: האם להתיר את מעבר המגורים באופן קבוע; מיקום המוסד החינוכי בו ישהה
3 הקטין; וחלוקת נטל ההסעות בין הצדדים.

הרקע הרלוונטי

7 2. הסכסוך בין הצדדים והנסיבות הרלוונטיות לענייננו נכרכו בשלושה הליכים שונים - הליך י"ס, הליך
8 ה"ט וההליך דגן - ושלושתם שמשו אכסניה לקבלת החלטות, דיווחים והמלצות מצד גורמי המקצוע.
9 אלה כולם רלוונטיים להכרעה בסוגיית מעבר המגורים שבפניי. להלן אסקור בקצרה הליכים אלה.

11 3. ביום 17.12.23 הגישה התובעת בקשה ל"ס (י"ס 00000-12-23). ביום 8.1.24 התקיימה פגישת מהו"ת
12 בהשתתפות הצדדים. ביום 24.1.24, הגיש הנתבע בקשה לסעד זמני לשמירת המצב הקיים בהתאם
13 לתקנה 10 לתקנות להסדר התדיינויות במשפחה, תשע"ו-2016. הנתבע עתר למתן צו האוסר על העתקת
14 מקום המגורים של הקטין. ביום 26.1.24 נערתתי לבקשה.

16 4. בתוך כך, ביום 28.1.24 הגישה התובעת לבית המשפט לענייני משפחה בנוף הגליל בקשה לצו הגנה, על
17 רקע אלימות ואיומים לכאורה מצד הנתבע. בית המשפט נעתר לבקשה במעמד צד אחד, ובין היתר אסר
18 על הנתבע להיכנס לבית הצדדים. כמו כן, קבע בהסכמת התובעת מפגשים בין הקטין ובין הנתבע בבית
19 הוריו. בנוסף הורה על העברת התיק לבית משפט זה, בו היה תלוי ועומד הליך י"ס לעיל.

21 5. ביום 4.2.24 התקיים דיון במעמד הצדדים, ונדונו במאוחד בקשת התובעת לצו הגנה, והן בקשת
22 התובעת (כמשיבה) לבטל את הצו האוסר את העתקת מקום המגורים של הקטין, שניתן במסגרת הליך
23 י"ס כאמור.

25 6. בפסק דיני מיום 11.2.24 בבקשת התובעת למתן צו הגנה, ביקשתי לתת הוראות מתאימות לשמירה על
26 טובת הקטין ולכרוך בו את המשך הטיפול בסוגיות הנוגעות לזמני השהות ונטל ההסעות, והן לסוגיית
27 מעבר המגורים. אציין בתמצית שמצאתי לנכון להפוך את צו-ההגנה להדדי לתקופה קצובה בת
28 שבועיים, במהלכה יהיה הנתבע רשאי להתגורר בבית הוריו הסמוך. בנוסף קבעתי חלוקת זמני שהות
29 עם הנתבע למשך התקופה הקצובה, שיתקיימו בבית הורי הנתבע. כמו כן מיניתי כבר בשלב מקדמי זה
30 עו"ס לס"ד לבחון את המעבר המבוקש בראי טובת הקטין ולתת המלצות תוך 14 יום, לרבות בסוגיית
31 נטל ההסעות. הוריתי כי התסקיר יוגש בתיק י"ס התלוי ועומד.

33 הצורך לעשות שימוש בסמכותו הרחבה של בית משפט זה, לחרוג מהגבולות הפורמליים של הליך למתן
34 צו הגנה, ולקצוב לוח זמנים דחוק לבירור מעבר הקטין, נבע מהתרשמותי שעולה צורך לקידום סוגיה זו

בית משפט לענייני משפחה בחיפה

תלה"מ 24-03-16510 האם נ' האב

- 1 נוכח המצב הנפיץ ששרר בין הצדדים באותם ימים, ושלא עלה בקנה אחד עם טובת הקטין. מצאתי כי
2 הנסיבות מחייבות לשאוף להפרדת המגורים ללא דיחוי, גם על רקע רצון שני הצדדים להיפרד.
3
- 4 במסגרת הליך הה"ט לעיל ולאחר מתן פסק הדין, נדונה עוד בקשת התובעת להאריך את הצו ההדדי .7
5 שניתן לתקופה בת 14 יום כאמור. התובעת טענה כי הצדדים אינם יכולים להוסיף ולגור תחת קורת גג
6 אחת. המגורים בסמוך לנתבע והוריו מביאים להסלמת המצב. לדבריה, עריכת התסקיר כפי שהוריתי
7 בפסק הדין לעיל בעניין מעבר המגורים, מתעכבת. עו"ס לס"ד טרם פנתה אליה לצורך עריכת התסקיר,
8 ומצב הדברים מסלים כאמור. הנתבע התנגד למבוקש ועמד על חזרתו לביתו בתום התקופה הנקובה
9 בפסק הדין. בהחלטתי מיום 27.2.24 דחיתי את בקשת התובעת להאריך את צו ההגנה. יחד עם זאת,
10 ועל רקע הגשת התסקיר הצפויה, התייחסתי גם לסוגיית מעבר המגורים ומצאתי כי בשלה העת לשקול
11 את ביטול הצו המונע את מעבר הנתבעת והקטין. הטעם לכך היה המשקל אותו הענקתי כאמור, לצורך
12 להפריד את מגורי הצדדים ולנטרל את השפעת הסביבה המתוחה בה שהה הקטין. עו"ס לס"ד אימצו
13 גישה דומה בתסקיר שהוגש כשבועיים לאחר מכן. כבודה חושבת שטובת הקטין היא הפרדת
14 המגורים? אין בעיה כמובן. אבל המעבר צריך להיות למקום קרוב שיאפשר את המשך הקשר
15 בין האב לילד!
16
- 17 לאחר שהצדדים העמידו טיעוניהם בהקשר זה, ולאחר שהוגש ביום 7.3.24 תסקיר עו"ס לס"ד הממליץ .8
18 על קבלת בקשת התובעת למעבר המבוקש כאמור, קבעתי ביום 10.3.24 (בתיק י"ס) כדלקמן:
19
- 20 "נוכח הנטען, אני מאשרת באופן זמני בלבד ומבלי שהדבר יחשב 'מעשה עשוי' מעברה
21 (הזמני בשלב זה) של האם עם הקטין לעיר, בכפוף לנשיאתה בנטל ההסעות לקיום זמני
22 שהות עם האב וכן להבאת הקטין למסגרת חינוכית וזאת עד לקיום דיון במעמד הצדדים
23 במועד שנקבע ומתן הכרעה סופית על ידי ביהמ"ש".
24
- 25 כבודה מאשרת מעבר זמני של האם לעיר, אך קובעת חלוקה לנטל הנסיעות ובעיקר קובעת
26 שהמסגרת החינוכית לא משתנה שזה הדבר החשוב.
27
- 28 תמצית התסקירים וההמלצות
29
- 30 התסקיר מיום 7.3.24 – ניכר כי עו"ס לס"ד נכנסו לעובי הקורה וביססו התרשמותם על פגישות עם כל .9
31 אחד מהצדדים עם הקטין, בבית הצדדים ובבית הוריו של הנתבע, והן שיחה עם הגנת של הקטין.
32 הצדדים גמרו אומר להיפרד והמחלוקת היא ביחס למעבר המגורים.
33

בית משפט לענייני משפחה בחיפה

תלה"מ 24-03-16510 האם נ' האב

- 1 התובעת מעוניינת בפרידה, ולאחרונה גם חשה מאוימת בסביבת הנתבע. מבקשת להרגיש בטוחה יותר
2 בקרבת בני משפחתה בעיר ולהיעזר בהם. יש קשר חם בינה ובין הקטין והיא מגלה מסירות רבה בטיפול
3 בצרכיו הפיזיים והרגשיים. התרשמות זו התחזקה גם מדברי הגנת. **התובעת הדגישה את חשיבות**
4 **הקשר בין הקטין ובין הנתבע, גם לאחר מעבר המגורים.**
5
6 11. גם הנתבע מעוניין בפרידה. עלה רושם של קשר חם בינו ובין הקטין, וגם בין הקטין לבין הורי הנתבע.
7 הנתבע מגלה אכפתיות ומעורבות ועומד בקשר רציף עם הגן והדברים אושרו על ידי הגנת. ביחס למעבר
8 הנתבע הביע דאגה לסביבה בה יגדל הקטין, השונות בין המושב לעיר, לרבות במוסדות החינוך, השפעת
9 הנסיעות על הקטין ועלותן.
10
11 12. נקודת המוצא בבסיס ההמלצה היא ההתרשמות החיובית משני ההורים, מהקשר החם שיש לכל אחד
12 מהם עם הקטין, ומהדאגה וההתמסרות המאפיינים את שניהם. עם זאת, המגורים לצד הנתבע,
13 ובצמידות להוריו בפרט, גובים מחיר רגשי מן התובעת ודורשים התמודדות יום יומית. בנוסף לאלה,
14 התובעת חשה מאוימת ולא בטוחה ומצויה במשבר. על התובעת להיות פנויה רגשית להמשך הטיפול
15 המסור בקטין. מנגד, הנתבע הוא דמות מעורבת ונוכחת בחיי הקטין וכך שני ההורים יגלו אחריות
16 הורית משותפת. ההמלצה היא להתיר אפוא את מעבר המגורים ולבנות מתווה שישמור על קשר רציף
17 ואחיד ככל האפשר בין הצדדים ובין הקטין. בנוסף, על הצדדים לשאת בחלקים שווים בנטל ההסעות.
18
19 העוסית מאשרת את המעבר, רושמת שחשוב לשמור על הקשר בין האב לילד, שתהיה חלוקת שווה
20 של נטל הנסיעות (חלוקת נטל הנסיעות לא בהכרח צריכה להיות שווה) אך לא רושמת לאיזה מרחק
21 מותר לאם לעבור. אולי לא התבקשה.
22
23 13. התסקיר המשלים מיום 13.3.24 – **התסקיר המשלים מתייחס לחלוקת זמני השהות** והוא הוגש
24 בהתאם להחלטת מיום 11.3.24 בתיק י"ס. עו"ס לס"ד שוחחו מספר פעמים עם שני הצדדים, לאחר
25 מעבר התובעת והקטין לעיר. **התובעת תיארה באור חיובי את השפעת המעבר על הקטין. היא מתקשה**
26 **לשאת בעול ההסעות, שחל בשלב זה עליה בלבד וסבורה שעל הצדדים לשאת בעול זה באופן שווה. עוד**
27 **הביעה חשש מלינת הקטין בבית הנתבע בטרם מלאו לו 3, וסבורה שעל הנתבע להשתתף בהדרכת**
28 **הורים. ומה יקרה בגיל 3? הנתבע שואף לחלוקה שוויונית של זמני השהות, תוך שמירת קשר יציב עמו**
29 **ועם המסגרת החינוכית הנוכחית.** עו"ס לס"ד שקדו על חלוקה שתשקף ככל הניתן את רצונות שני
30 הצדדים וטובת הקטין. עו"ס לס"ד סבורים שהגיעו לתכנית חלוקה אופטימלית, שאמנם אינה עונה על
31 כל דרישות שני ההורים, אך מתיישבת עם טובת הקטין:
32
33 • **ביום א', התובעת תביא את הקטין לגן, ובסיום היום תשיבו לביתה, ללינה ותביאו לגן**
34 **בבוקר המחרת.**

בית משפט לענייני משפחה בחיפה

תלה"מ 24-03-16510-03 האם נ' האב

- 1 • ביום ב', הנתבע ישיב את הקטין בסיום היום לבית התובעת, ללינה, שתביאו לגן בבוקר
2 המחרת.
- 3 • ביום ג', בסיום היום התובעת תשיב את הקטין לביתה, ללינה, ותביאו לגן בבוקר המחרת.
- 4 • ביום ד', בסיום היום הנתבע ייקח את הקטין לביתו, ללינה, וישיבו לגן בבוקר המחרת.
- 5 • ביום ה', בסיום היום התובעת תשיב את הקטין לביתה, ללינה, ותשיבו לגן בבוקר המחרת.
- 6 • ביום ו', בסיום היום הנתבע ייקח את הקטין לביתו, ללינה, וישיבו לבית התובעת
7 במוצ"ש.
- 8 • ביום א', התובעת תביא את הקטין לגן, ובסיום היום תשיבו לביתה, ללינה ותביאו לגן
9 בבוקר המחרת.
- 10 • ביום ב', הנתבע ישיב את הקטין בסיום היום לבית התובעת, ללינה, שתביאו לגן בבוקר
11 המחרת.
- 12 • ביום ג', בסיום היום התובעת תשיב את הקטין לביתה, ללינה, ותביאו לגן בבוקר המחרת.
- 13 • ביום ד', בסיום היום הנתבע ייקח את הקטין לביתו, ללינה, וישיבו לגן בבוקר המחרת.
- 14 • ביום ה', בסיום היום הנתבע ייקח את הקטין וישיבו עד שעה 19:00 לבית התובעת, ללינה,
15 והיא תשיבו לגן בבוקר המחרת.
- 16 • ביום ו', בסיום היום התובעת תשיב את הקטין לביתה למשך סוף-השבוע ותשיבו לגן ביום
17 א' בבוקר.
- 18
- 19 14. אם כן, ההמלצה היא בשלב זה, לקיום זמני השהות בין הנתבע ובין הקטין אחת לשבוע, כולל לינה,
20 ומידי סופ"ש לסירוגין, מיום ו' ועד מוצ"ש. בנוסף, אחת לשבועיים ביום ה', הקטין שוהה עם הנתבע עד
21 שעה 19:00. ביום 14.3.24 נתתי תוקף של החלטה להמלצות התסקיר, באופן זמני ועד לדיון הקבוע
22 במעמד הצדדים, שנקבע ליום 27.3.24. ביום 17.3.24 נעתרתי לבקשת הנתבע, שיניתי מהחלטתי וקבעתי
23 שעד לדיון האמור, התובעת תישא בנטל ההסעות באופן בלעדי. בתום הדיון ביום 27.3.24, לאחר שמיעת
24 הצדדים, קבעתי שעד להחלטה אחרת, יישאו הצדדים בנטל ההסעות באופן שוויוני.
25
- 26 **בירור התביעה דנן**
- 27
- 28 15. בעת כתיבת שורות אלה, מתגוררת התובעת עם הקטין בעיר, בהתאם להחלטתי להתיר את המעבר,
29 באופן זמני, ומבלי לראות בכך מעשה עשוי או ויתור מצד הנתבע על טענותיו. לעת זו מקיימים הצדדים
30 את חלוקת זמני השהות ונטל ההסעות הנקובים לעיל.
31

בית משפט לענייני משפחה בחיפה

תלה"מ 24-03-16510 האם נ' האב

- 1 טענות הצדדים עלו בכתב התביעה ובתגובת הנתבע מיום 20.3.24. הצדדים הוסיפו ועמדו על טיעוניהם
2 בדיון במעמד הצדדים ובאי-כוחם שהתקיים ביום 27.3.24, ובמהלכו נחקרו שני עו"ס לס"ד על
3 המלצותיהם. שני הצדדים הגישו סיכומים.
4
5 17. לאחר הגשת סיכומי הצדדים, הגיש הנתבע ביום 2.5.24 כתב הגנה לתביעה דנן. התובעת הגישה בקשה
6 למחיקת כתב ההגנה, והנתבע הגיש תגובתו. בתוך כך, הגישה התובעת ביום 12.5.24 **בקשה דחופה**
7 **להתיר את העברת הקטין למסגרת חינוכית בעיר**, עוד טרם מתן פסק הדין דנן. בשולי פסק הדין
8 אתייחס לשתי הבקשות האמורות.
9
10 **טענות התובעת**
11
12 18. התובעת מתארת את אורח חייה לצד הנתבע, ואת חששה ממנו שהלך והתגבר לקראת פרידתם. לדבריה
13 בלש אחריה באמצעות אמצעים אלקטרוניים בבית וברכב, והיא חשה רדופה. לצד קשיים אלה, העובדה
14 שבית הצדדים צמוד לבית הורי הנתבע מוסיפה נדבך נוסף לקשייה. התובעת התגוררה בלב מקום
15 המגורים של משפחת הנתבע, ולדבריה הנתבע עושה שימוש בבני משפחתו כדי לאמלל את חייה.
16
17 19. הנתבע עובד כמסגר שכיר, במשמרות של 12 שעות, לרבות משמרות לילה. לצד זאת מחזיק מסגריה
18 פרטית. הוא אינו פנוי לשהות עם הקטין ולטפל בו, אלא לשעות ספורות.
19
20 20. בטרם החליף הנתבע את ייצוגו, ניהלו הצדדים משא ומתן במסגרתו הנתבע הסכים למעבר התובעת
21 והקטין לעיר. את בקשתו למתן סעד לשמירה על המצב הקיים ומניעת המעבר, הגיש משיקולים זרים
22 ובתגובה לבקשתה לברר האם הבריה כספים מהתא המשפחתי.
23
24 21. התובעת מוסיפה כי טרם נישואיה לנתבע התגוררה בעיר. כמו כן, בני משפחתה מתגוררים כיום בעיר.
25 התובעת תוכל להסתייע בהם והם יעניקו לה תמיכה רגשית ופיסית.
26
27 22. עוד לדבריה, מחירי השכירות עלו לאחרונה בעשרות אחוזים בסביבת הכפר, בעוד מחירי השכירות בעיר
28 **תואמים את יכולותיה הכלכליות.**
29
30 23. **העיר מרוחקת מרחק נסיעה של כחצי שעה מהכפר. המעבר לא יפגע בקשר בין הקטין ובין הנתבע.**
31 התובעת מוסיפה שהנתבע מורגל בנסיעות ארוכות לאתרי עבודה שונים בארץ מידי יום, ומשתתף באופן
32 קבוע בטיולי שטח. נסיעה בת חצי שעה אינה מהווה עבורו מטלה בלתי סבירה.
33

בית משפט לענייני משפחה בחיפה

תלה"מ 24-03-16510 האם נ' האב

- 1 במישור המשפטי עומדת התובעת על דוקטרינת "המעשה העשוי" שאומצה בפסיקה לכאורה, ולפיה יש
2 לבחון את מצב הדברים כאילו העתיקה את מקום מגוריה. בית המשפט אינו בוחן האם קיימת הצדקה
3 למעבר, או האם המעבר ייטיב עם התובעת והקטין. יש לבחון מהי טובתו של הקטין במצב שנוצר,
4 בעקבות המעבר. עוד לדבריה עמדה הפסיקה על המשקל שיש לייחס ליכולתה של אם לנהל אורח חיים
5 שליו, בזיקה לטובתו של הקטין. התובעת מתייחסת עוד לגילו של הקטין, ולחזקת הגיל הרך החלה
6 בענייננו, ולפיה מטובתו של הקטין עד לגיל 6 להיות בחזקת אמו.
7
- 8 התובעת מוסיפה בסיכומיה, כי חרף הקשיים והמתח בו היתה שרויה הקפידה לפעול בהתאם לצווים
9 שיפוטיים ולא עשתה דין לעצמה. עוד מפנה לעמדת העו"ס לס"ד בתסקיר ובחקירתם, הממליצים על
10 המעבר לעיר. היא דוחה את טענת הנתבע כי המלצת העו"ס לס"ד נגועה בהעדפה מגדרית. אין חולק עוד
11 לדבריה כי היא מעודדת את הקשר בין הקטין ובין הנתבע, ואין בענייננו חשש שהמעבר יביא לפגיעה
12 בקשר בין השניים.
13
- 14 התובעת מוסיפה בסיכומיה שבשלהי הדיון ביום 27.3.24 נוכח בית המשפט להבין כי הנתבע מסכים
15 להעתקת המסגרת החינוכית של הקטין. הנסיעות אותן חווה הקטין כיום מידי יום מהעיר לגן הילדים
16 בכפר, וחזרה, אינן מתיישבות עם טובתו. לדבריה הגן בער אליו עתיד הקטין להיכנס הוא בעל יתרונות
17 רבים. הנתבע ביקר בגן זה, אך נמנע להביע דעתו בפני התובעת, ממניעים פסולים. לטענתה קטינים
18 בגילו של הקטין מסתגלים היטב ובמהירות לשינויים, ויש להורות על העתקת גן הילדים ללא דיחוי.
19
- 20 התובעת מוסיפה כי על רקע המרחק הקצר בין העיר לבין הכפר, היא אינה נדרשת לשיטתה לשאת בנטל
21 ההסעות כלל. לדבריה הנטל הוא גם כלכלי, ופערי ההכנסה בין הצדדים מהותיים. בית הדין הרבני פסק
22 מזונות עבור הקטין בסך 1,200 ש"ח, כולל הוצאות המדור, ואין בסכום האמור לכסות את הוצאות
23 הקטין. לחילופין, יש לחייבה לשאת לכל היותר ב – 30% מנטל ההסעות.
24
- 25 **טענות הנתבע**
- 26
- 27 התסקיר מיום 14.3.24 עומד על היותו אב מעורב בחיי הקטין, ועל הקשר החם ביניהם. הנתבע מהווה
28 חלק בלתי נפרד מחייו של הקטין, ולא הוכחו נסיבות מיוחדות שתצדקנה את המעבר המבוקש. הנתבע
29 מכחיש כי הסכים בעבר למעבר המגורים. הוא אינו יכול לכפות על התובעת להתגורר עמו באותו הבית,
30 אך היא יכולה לשכור דירה בקרבת הכפר ולא להרחיק עד העיר.
31
- 32 המרחק בין העיר לבין הכפר הוא מרחק משמעותי. הנסיעה לכל כיוון אורכת בין 45 דקות לבין 70 דקות
33 – תלוי במצב עומס התנועה. נסיעות אלה תקשינה על הקטין.
34

בית משפט לענייני משפחה בחיפה

תלה"מ 24-03-16510 האם נ' האב

- 1 .30. הנתבע עומד על הוראות חוק הכשרות המשפטית והאפוטרופסות, תשכ"ב-1962 המעניק לו זכות שווה
2 לקבל החלטות הנוגעות למקום מגוריו של הקטין. עוד עומד על דרישת הפסיקה כתנאי למעבר מגורים,
3 להבטיח את המשך הקשר בין הקטין ובין ההורה האחר.
4
- 5 .31. בסיכומיו הוסיף הנתבע כי המעבר אינו מתיישב עם טובת הקטין. המלצות העו"ס לס"ד אינן מאזנות
6 בין האינטרסים של שני הצדדים ומשרתות את טובת התובעת. הנתבע סבור כי ההמלצה לוקה בהטיה
7 מגדרית. לדבריו התובעת אינה עדיפה עליו אך מכיוון שהיא אמו של הקטין. לקטין ולנתבע ובני
8 משפחתו יש קשר מצוין והוא לומד במסגרת חינוכית טובה, ואין סיבה להעבירו טלטה.
9
- 10 .32. הנתבע מוסיף ועומד על דרישתו לקביעת אחריות הורית משותפת וזמני שהות שווים, ומזכיר את
11 התביעה שהגיש בעניין. לטענתו המעבר ימנע נוכחות שוויונית של הנתבע בחיי הקטין ויפגע בקשר
12 ביניהם.
13
- 14 .33. לטענתו בסיכומיו יש להשית על כתפי התובעת את נטל ההסעות במלואו, הואיל והיא שבחרה להעתיק
15 את מקום מגוריה. הסעת הקטין לעיר לא תכביד רק על הקטין אלא גם על הנתבע ותגזול ממנו זמן
16 ושעות עבודה.
17

דיון והכרעה

המסגרת המשפטית

- 22 .34. נקודת המוצא לדיון המשפטי מצויה בהוראות חוק הכשרות המשפטית והאפוטרופסות, תשכ"ב-1962
23 (להלן – "חוק הכשרות המשפטית"). ס' 14-15 לחוק מקבעים את זכותם השווה של ההורים לשמש
24 אפוטרופוסים טבעיים לילדיהם. לצד החובות הנגזרות מכך, מעמדם זה מקנה להם את הזכות לקבל
25 החלטות בעניינם של ילדם, לרבות "לקבוע את מקום מגוריו". על החלטות מסוג זה להתקבל בהסכמה
26 בין ההורים (ס' 18(א)), לרבות הורים החיים בנפרד (ס' 24), ובהעדר הסכמה, יכריע בית המשפט
27 במחלוקת (ס' 25). העיקרון השזור בהוראות אלה, והוא הראשון במעלה בענייננו, הוא טובת הקטין,
28 העומד הוא כשיקול עצמאי ויסודי:

29
30 "מקום הימצאם של ילדים, כך מורים לנו סעיפים 24 – 25 לחוק הכשרות המשפטית [...] [...]
31 צריך שייקבע בהסכמה בין שני הוריו, ובאין הסכמה הרי שההכרעה בעניין מסורה לידיהן
32 של הערכאות המוסמכות. עקרון אחד הוא המנחה את בתי המשפט בדונם בשאלות של
33 משמורת קטינים, לרבות בבקשת הורה לשנות את מקום מגורי הקטין עליו הוא משמורן –
34 עקרון טובת הילד – אשר חולש גם על כל עניין אחר שביחסי הורים וילדים בעין המשפט

בית משפט לענייני משפחה בחיפה

תלה"מ 24-03-16510-03 האם נ' האב

1 [...] עקרון על הוא זה והוא ניצב כעיקרון מנחה בודד בסוגיות משמורת ילדים, מבלי
2 שיישקלו לצדו באופן עצמאי שיקולים אחרים [...].

3
4 בבואנו לבחון מהו התוכן שנושא על גבו מושג זה של טובת הילד, נוכחים אנו כי מדובר
5 במונח אמורפי, עמום ורחב היקף, העשוי להכיל תכנים מתכנים שונים בהתאם להקשר
6 הדברים ולמצב הדברים העובדתי בכל מקרה ומקרה" (בע"מ 27/06 פלוני נ' פלוני, מיום
7 1.5.06, ס' 11 לפסק הדין).

8
9 35. בסוגיית העתקת מקום מגורים, הפסיקה הכירה בזיקה שבין יצירת סביבה רגועה, שלווה ורצויה
10 להורה, לבין שלווה וטובתם של הקטינים שברשותו (ר' עמ"ש (מחוזי-ת"א) 9963-06-11 פלוני נ'
11 אלמוני, מיום 10.8.11). יחד עם זאת, טובתו של הקטין לעולם תגבור על "טובת" הוריו:

12
13 **"השיקול המרכזי העומד לנגד עיני בית המשפט בעניינים הנוגעים לקטין היא טובתו, תוך**
14 **שאיננו מתעלמים בכך שטובת הקטין קשורה לחיים סבירים, נוחים ושלווים – כמו גם**
15 **אושרם - של שני הוריו. ואולם, כאשר מתגלה מתח בין טובת הקטין לבין צרכיו האישיים**
16 **של מי מההורים, שיקולי טובת הקטין הם המכריעים"** (עמ"ש (מחוזי-מרכז) 33666-01-21
17 א.ב. נ' א.ב., מיום 31.5.21).

18
19 36. יש להוסיף ולחדד שבחינת טובת הקטין אינה מתבטאת בבחינת ההצדקה הנטענת למעבר, או בבירור
20 השאלה האם טובתו של הקטין להעתיק מקום מגוריו - "השאלה אינה אם הקטינים כשלעצמם
21 צריכים את המעבר והאם המעבר ייטיב עימם. השאלה גם אינה האם המעבר מוצדק. השאלה היא,
22 מה טובתם של הקטינים במצב שנוצר כאשר האם מבקשת לעבור ואין לבדוק אם יש צידוק למעבר
23 והאם התנהגות האם נאותה" (בע"מ 119/08 פלוני נ' פלוני, מיום 13.8.08; עמ"ש (ת"א) 34332-08-19
24 פלוני נ' אלמוני, מיום 26.11.18). גישה זו התבססה בפסיקה כגישת "המעשה העשוי", ולפיה יש
25 לראות את ההורה המעתיק כמי שרשאי להעתיק מקום מגוריו, תהא הסיבה אשר תהא, והבחינה תהיה
26 של טובת הילד בעקבות המעבר כאילו יצא אל הפועל. הפסיקה העמידה שני מעגלי הכרעה, או שני
27 מבחנים עיקריים:

28
29 **"דומה כי כאשר מדובר על העתקת מקום מגורים מתמקדת הפסיקה בשני שיקולים**
30 **מרכזיים והם: יכולתו של הילד לבצע את המעבר מבחינה הסתגלותית מזה והאם המעבר**
31 **יגרום לניתוק או לפגיעה בקשר עם ההורה השני, מזה"** (י"ס (נצ') 71706-11-21 פלוני נ'
32 פלוני, מיום 15.1.22, ס' 44 לפסק הדין; וגם עמ"ש (מחוזי-ת"א) 34332-08-19 פלוני נ'
33 אלמוני, מיום 26.11.2019).

34
35 37. גישת "המעשה העשוי" היא הגישה הרווחת והשלטת בפסיקת בתי המשפט. יש מקום לציין כי במקרים
36 ספורים עלתה גישה שונה, שמעניקה משקל להצדקת המעבר בראי טובת הקטינים. צוין באותו מקרה
37 כי הגם שלאם נתונה החירות להעתיק מקום מגוריה, "היה על האם להראות, כי זו טובת הקטין, וכי

בית משפט לענייני משפחה בחיפה

תלה"מ 24-03-16510-03 האם נ' האב

מצבו מאפשר זאת; על האם להראות כי המעבר אפשרי ויביא יותר תועלת מנזק" (תמ"ש (קריות) 10428-03-10 פלונית נ' אלמוני, מיום 25.5.13; תמ"ש (טב') 23494-01-10 א.ק נ' מ.ש, מיום 29.8.13).

38. מהפסיקה עולה גישה נוספת, החופפת ברובה את גישת "המעשה העשוי", ולפיה המעשה השיפוטי בסוגיה זו הוא מעשה של איזון אינטרסים – האינטרס של הקטין לקיום קשר רציף ויציב עם שני הוריו; אינטרס ההורה המעתיק לעצב את חייו כרצונו; ואינטרס ההורה השני לקיים קשר רצוף ורחב עם הקטין (עמ"ש (מרכז) 56839-05-23 א.א נ' א.א, מיום 23.7.23). יפים בהקשר זה הדברים הבאים:

"כאשר מדובר על העתקת מקום מגורים נבחנת בקשת ההורה לאור עקרון טובת הילד בלבד, ואין לתת משקל לשיקולים אחרים כדוגמת האם המעבר מוצדק או לא, או האם התנהגות ההורה נאותה [...] יחד עם זאת, בחינת טובתו חייבת להיעשות מתוך ראייה של המכלול המשפחתי אליו משתייך, כאשר על בית המשפט לאזן בין שלושה אינטרסים שלעיתים מתנגשים זה בזה: אינטרס הקטין מצד אחד וזכותו לקיים קשר יציב ורציף עם שני הוריו; זכות ההורה העיקרי להמשיך בחייו ולקבוע מקום מגוריו; ומצד שלישי זכות ההורה שאינו ההורה העיקרי להמשיך ולקיים קשר רציף ומשמעותי עם הקטין" (תלה"מ (ק"ש) 42169-01-22 ל' ל' נ' ל' ל', מיום 22.9.22).

מן הכלל אל הפרט

39. לאחר שהפכתי בדבר, ולאחר שמיעת הצדדים בהליך דן והן בהליך צו ההגנה, הגעתי לכלל מסקנה כי יש להתיר את מעברם של התובעת והקטין להתגורר דרך קבע בעיר. עוד שוכנעתי כי מסגרת החינוך של הקטין תהא בסמוך למקום מגורי התובעת וכי שתי הסוגיות העיקריות שהובאו לפתחי-סוגיית העתקת מקום המגורים וסוגיית מיקום המסגרת החינוכית, כרוכות האחת ברעותה וכי הנימוקים לכל אחת ממשקנותיי שלובים זה בזה. להלן נימוקיי.

מעבר מקום המגורים

40. ראשית, בנסיבות העניין שנפרשו בפניי במסגרת ההליכים השונים בעניין הצדדים, שוכנעתי שהקרבה הגיאוגרפית לנתבע והוריו נותנת אותותיה על התובעת, ומשפיעה עליה באופן שלילי שאינו מתיישב עם טובתו של הקטין. הקרבה לנתבע ובני משפחתו גורמת לתובעת מתח רב, תחושת רדיפה וחוסר אונים, ואינה מאפשרת לתובעת לנהל אורח חיים סביר. ודוק – אין בקביעה זו משום אימוץ טענות התובעת לעניין המעשים שייחסה לנתבע, כגון בילוש, צילום והקלטה ברחבי הבית והדירה. טענות אלה לא הוכחו. אך אין בכך לגרוע מהתרשמותי כי חששה של התובעת אותנטי וחוסר היציבות שהיא חווה מתבטא בעולם המציאות.

בית משפט לענייני משפחה בחיפה

תלה"מ 24-03-16510-03 האם נ' האב

- 1 במסגרת הדיון במעמד שני הצדדים בבקשת התובעת למתן צו הגנה, עמדה התובעת בחקירתה על "פחד
2 מוות". לדבריה "אני ישנה עם התיק שלי. הוא לוקח את המפתחות שלי באמצע הלילה ונכנס לאוטו
3 שלי. אני יוצאת מהרכב ועומדת בגשם ומדברת עם עורכת הדין שלי כי [הנתבע] מצותת לי, יודע
4 דברים שאני מדברת איתה. זה קורה בתקופה האחרונה של המריבות שלנו. בסמוך להגשת התלונה.
5 אני מדברת במקלחת, ישנה עם התיק שלי" (פרוטי מיום 4.2.24, ע' 5, ש' 23 ואילך). **התרשמתי**
6 **שעדותה של התובעת בפני משקפת נאמנה את תחושותיה הסובייקטיביות ואת העול הרגשי הכרוך**
7 **עבורה בקרבה הגיאוגרפית לנתבע.**
8
- 9 42. אציין שגם העו"ס לס"ד התרשמו באופן דומה, כי חששה של התובעת מהנתבע גובה מחיר ומעמיס עול
10 רגשי על כתפי התובעת המשפיע בתורו על פניותה לקטין. את המלצתם להתיר את המעבר, נימקו
11 העו"ס לס"ד בתסקירם מיום 7.3.24, בין היתר בכך שהתובעת "תהיה יותר פנויה רגשית לטיפול בוי"
12 (ע' 5). עוד ציינו העו"ס לס"ד בתסקיר כי "הילד והתפתחותו עם שני הוריו הינה חשובה, והאם צריכה
13 בשלב זה להיות פנויה רגשית להמשיך בטיפול המסור בילד ועיכוב המעבר עלול לפגוע בכך. חשוב
14 לציין גם שהתרשמנו שהאם עוברת תקופה משברית, שיתפה כמה פעמים בחוויה שלה שהינה
15 מאויימת מהאב ולכן לדבריה לא מרגישה היום בטוחה במקום המגורים הנוכחי" (שם).
16
- 17 43. בחקירתה הנגדית שבה העו"ס לס"ד על העומד בבסיס המלצתה. לדבריה **"החוויה הסובייקטיבית**
18 **שלה היא שהיא מרגישה מאויימת. השאלה ההפוכה מה היא קורה לקטין אם הוא היה נשאר במקום**
19 **שבו יש מתיחות בין ההורים? היא לא בחרה בעיר, כי בא לה, אלא כי יש לה שם עזרה"** (פרוטי
20 27.3.24, ע' 7, ש' 33). במקום אחר ציינה העו"ס לס"ד, כי "התרשמנו שבמצב שהיה בתחילת התהליך
21 לאם היה חסר שקט נפשי ומנוחה לגדל את הילד. בזמנים מסויימים היא היתה מאויימת על ידי האב,
22 וגם בעיות עם בני משפחה. נוצר מצב שהמקום בו היא היתה לא היה לטובתה לכן, המלצנו על מעבר
23 שלה לעיר" (שם, ע' 3, ש' 30).
24
- 25 44. סבורני כי לא יכול להיות חולק שהמתח והעומס הרגשי בו היתה שרויה התובעת טרם מעבר המגורים,
26 גורעים מיכולותיה האופטימליות כאם, וגוזלים מתשומת הלב שהקטין מורגל בה וראוי לה. בנסיבות
27 העניין ובשים לב למרחק הגיאוגרפי הלא רב בין שני היישובים, יש לתת משקל ליצירת התנאים
28 הסבירים בנסיבות העניין, בהם תוכל התובעת להסיר מעליה עול רגשי כבד שגוזל מכוחותיה המופננים
29 לקטין. מטעמים אלה אני סבורה שלא יהיה זה מטובתו של הקטין למנוע את מעבר המגורים ולכפות על
30 התובעת להתגורר בסמוך למקום מגורי הנתבע והוריו בניגוד לרצונה (השוו למקרה הנדון בתלה"מ
31 (ק"ג) 62077-02-18 פלונית נ' פלוני (מיום 28.8.18), שם נקבע בנסיבות המקרה כי "אי מתן היתר
32 להעתיק מקום המגורים בנסיבות שלפניי יותיר הקטינות בחסות אם אומללה, עצובה, מתוחה החשה
33 עצמה נשלטת על ידי בן זוגה לשעבר, דבר שעלול לפגוע משמעותית בקטינות" (ס' 95 לפסק הדין)).
34

בית משפט לענייני משפחה בחיפה

תלה"מ 24-03-16510 האם נ' האב

- 1 **שנית, אני מוצאת את המעבר לעיר כסביר בנסיבות העניין.** אפשר להקשות, כי לשם יצירת ריחוק
2 גאוגרפי בין הצדדים אין צורך להרחיק לכת לכאורה עד לעיר. לטענת התבע היה על התובעת לאתר
3 מקום מגורים בסמוך לכפר. **לא שוכנעתי שמדובר בחלופה ריאלית או כי בחירתה של התובעת בעיר**
4 **נגועה במניעים זרים, זאת בין היתר מפאת הנימוקים הבאים:**
- 5 העובדה שבני משפחתה של התובעת מתגוררים בעיר הופכת את העיר לבחירה טבעית עבור התובעת.
6 שם תוכל להסתייע בבני משפחתה, מקום בו אפשרות זו לא עמדה לה באופן ממשי בכפר. בנסיבות
7 אלה לא מצאתי מקום לשלול את האוטונומיה של התובעת לבחור את מקום המגורים הרצוי לה
8 ולהיתמך במשפחתה הקרובה.
  - 9 אני מוצאת שהמרחק הגיאוגרפי בין שני היישובים **(כ- 40 ק"מ)** ומשך הנסיעה ביניהם הוא סביר.
10 **בנוגע למשך הנסיעה הנע בין חצי שעה לשעה ו- 10 דק' בהתאם לעומס התנועה,** איני רואה את
11 הפער בין טענות הצדדים כפער רחב, בשים לב לכך שמשך הנסיעה תלוי בעומס התנועה, כטענת
12 הנתבע. בנסיבות אלה, המאמץ שיידרש מן הצדדים לשם הסעת הקטין, ואי הנוחות שתיגרם לקטין
13 בעקבות הנסיעות, **אינם בלתי סבירים** (השוו למקרה הנדון בתלה"מ (בי"ש) **54338-05-21 פלוני נ'**
14 **פלונית** (מיום 12.8.22), שם נמצא כי מרחק של **112 ק"מ** בין בתי ההורים, הוא סביר בהינתן ששינוי
15 במתכונת זמני השהות הביא להפחתת כמות הנסיעות ככלל. נקבע כי **"אכן מדובר במרחק לא**
16 **מבוטל, אולם זה אינו חורג ממתחם הסבירות, בשעה שלעיתים, משפחות המתגוררות באזור**
17 **המרכז, נדרשות לבצע נסיעה דומה לצורך קיום הסדרי שהות במרחקים גיאוגרפיים פחותים**
18 **בהרבה"** (ס' 75 לפסק הדין)).
  - 19 לבסוף, לא נסתרה טענת התובעת כי מחירי השכירות בעיר צפויים להיות נמוכים יותר ממחירי
20 השכירות ביישובים הכפריים המבוקשים שבסביבת כפר.
- 21
- 22 **שלישית, השתכנעתי לעת זו שאין מקום לחשש שהמרחק הגיאוגרפי או שמא התנהגות התובעת,**
23 **יביאו לפגיעה בקשר בין הנתבע ובין הקטין.** המרחק בין הכפר לעיר ומשך הנסיעה עליו עמדת לעיל,
24 אינו מהווה כשלעצמו מכשול לשגשוג הקשר בין הנתבע לבין הקטין. ברשות שני הצדדים כלי רכב ויש
25 ביכולתם האמצעים לקיים חלוקת זמני שהות יציבה. בית משפט זה עוסק כמעשה יום-יום בחלוקת
26 זמני שהות בין קטנים לבין הורים החיים בנפרד ובריחוק גיאוגרפי זה מזה. על רקע זה, לא התרשמתי
27 לעת זו שמתעורר מהנסיבות קושי צפוי לקיום חלוקת זמני שהות יציבה ובת קיימא.
28
- 29 בהקשר זה ראוי לציין כי לאורך ניהול ההליכים בפניי, וחרף הנסיבות הדחוקות והמתח הרב בו הייתה
30 שרויה, הקפידה התובעת שלא לעשות דין לעצמה, הקדימה להגיש בקשות מתאימות ופעלה בהתאם
31 לצווים שיפוטיים בלבד. למרבה הצער יאמר, כי בסכסוכים מסוג זה, הדבר אינו מובן מאלין. **יש בכך**
32 **להניח את דעתי שלא מתעורר חשש נראה לעין כי מעבר המגורים יביא לפגיעה מצד התובעת בקשר בין**
33 **הנתבע ובין הקטין.** בהקשר זה גם העו"ס לס"ד סברה כי לא מתעורר חשש לפגיעה בקשר בין הקטין
34 ובין הנתבע בעקבות המעבר ועל כן ארחיב גם בהמשך (פרוטי' 27.3.24, ע' 7, ש' 19).

בית משפט לענייני משפחה בחיפה

תלה"מ 24-03-16510-03 האם נ' האב

- 1
2 **רביעית, מבלי לגרוע מן הטעמים המנויים לעיל, הכרעתי בנוגע למעבר המגורים מתיישבת עם עמדת** 48
3 **העו"ס לס"ד, אותה מצאתי בעלת משקל בנסיבות העניין.** התרשמתי שצמד עו"ס לס"ד נכנסו בעובי
4 הקורה והמלצתם ניתנה בכובד ראש. קדמו לה שני מפגשים עם כל אחד מהצדדים בנוסף לשיחות
5 טלפון. כמו כן התקיימה שיחה עם הגנתה של הקטין. ההמלצה היא פרי שעות עבודה ומחשבה רבות
6 במהלכן העו"ס לס"ד נחשפו לצדדים, הקשיבו לרצונותיהם ולקשייהם ועמדו על צרכיהם, באופן בלתי
7 אמצעי בהיקף שאינו עומד לרשות בית המשפט. גם בחקירתם הנגדית הפגינו העו"ס לס"ד מקצועיות
8 וירידה לפרטי הפרטים מתוך הכרות עמוקה עם הנסיבות בענייננו. לא מצאתי בענייננו כל צידוק או
9 טיעון שיגרעו מהתרשמות זו. אני מוצאת אפוא את המלצת העו"ס נטועה בנסיבות המקרה ומושתתת
10 על בסיס מקצועי, מתוך ראיית טובתו של הקטין.
11
12 **כאן המקום לציין כי הפסיקה ראתה בתסקיר עו"ס לס"ד רכיב בעל משקל רב, גם באופן קונקרטי** 49
13 **לסוגיית העתקת מקום המגורים, ובהעדר נימוקים וראיות בעלות משקל, בית המשפט ייטה לקבלו.**
14 **בהקשר זה נפסק כי "מעמדו של תסקיר עו"ס הוכר בפסיקה כשווה ערך לחוות דעת מומחה. כן נקבע**
15 **זה מכבר, כי בית המשפט ייטה לאמץ את ממצאי חוות דעת מומחה (או תסקיר) ומסקנותיה, וזאת**
16 **בהיעדר ראיות כבדות משקל לסתירת האמור בהן" (רמ"ש (חיי) 16708-05-20 פלוני נ' פלונית, מיום**
17 **18.5.20; וגם: רמ"ש (חיי) 45241-09-21 פלוני נ' אלמונית, מיום 4.10.21 והפסיקה המובאת שם). עוד**
18 **נקבע כי "העובדים הסוציאליים הם אנשי מקצוע שחוות דעתם היא בעלת משקל רב ויש צורך**
19 **בנימוקים כבדי משקל על מנת לסטות מהמלצתם" (רמ"ש (מחוזי תל אביב-יפו) 63553-08-21 ע' א' א'**
20 **(קטינה) נ' א' א', מיום 4.10.21; וגם תלה"מ (צפת) 25605-11-22 פלונית נ' אלמוני, מיום 28.9.23;**
21 **תלה"מ (חד') 20040-05-22 ת. ל' נ' נ. ו, מיום 28.9.22).**
22
23 **חמישית, עמדת העו"ס התומכת במעבר נתנה באופן טבעי משקל לחלוקת זמני השהות עליה המליצו** 50
24 **בתסקיר המשלים מיום 13.3.24. על פי חלוקה זו, הקטין שוהה עם הנתבע בשלב זה באופן מצומצם**
25 **יחסית- אחת לשבוע, כולל לינה, ומידי סופ"ש לסירוגין, מיום ו' ועד מוצ"ש. בנוסף, בימי ה' אחת**
26 **לשבועיים בשעות אחה"צ. ביום 14.3.24 נתתי להמלצות אלה תוקף של החלטה. למעט השינויים**
27 **הנוגעים לנטל ההסעות בהתאם להחלטות מיום 17.3.24 ו- 27.3.24, חלוקה זו עומדת בתוקפה עד**
28 **עתה.**
29
30 **כפי שניתן ללמוד מדברי העו"ס לס"ד שהובאו לעיל, ההמלצה על המתווה הנוכחי בו הקטין מצוי** 51
31 **בעיקר ברשות התובעת לא ניתנה בחלל ריק. ההתרשמות היא שעד לפרידת הצדדים היתה זו בעיקר**
32 **התובעת שטיפלה בקטין, בין היתר על רקע אופי עבודתו של הנתבע במשמרות. אז מה? זה אומר שכך**
33 **צריך להמשיך? זה אומר שזאת טובת הקטין גם לאחר שההורים התגרשו? עם פרוץ הסכסוך**
34 **ובעקבות ההליך למתן צו הגנה, הקטין שהה עם הנתבע בבית הוריו של הנתבע. בחקירתם הנגדית עמדו**
35 **העו"ס לס"ד על השיקולים שעמדו בבסיס המלצתם לחלוקת זמני השהות. כך, בין היתר, העו"ס לס"ד**

בית משפט לענייני משפחה בחיפה

תלה"מ 24-03-16510-03 האם נ' האב

1 אישר שעד עתה הנתבע לא התנסה בהשכבת הקטין לשינה, ולדבריו "הנחנו שזו תהייה הפעם
2 הראשונה. היו פערים גדולים בפן העובדתי בין מי שדואג ומשכיב את הקטין" (ע' 6, ש' 15).

3
4 **שישית**, לכך יש להוסיף כי בשלב זה עדיין קיימת אי-בהירות לגבי זמינות הנתבע, בזיקה למקום ואופי
5 **עבודתו**. הנתבע עובד במשמרות. בדיון שנערך בפניי ביום 4.2.24, הציעה ב"כ הנתבע שזמני השהות
6 יתקיימו באופן זמני "באופן שהוא מקבל סידור עבודה הוא יודיע לאישה איך הוא יכול לפגוש בקטין
7 בשבוע לאחר מכן. ימים שהוא עובד בבוקר, אין בעיה שהוא ילון עם הקטין וייקח אותו למסגרת לאחר
8 מכן" (פרוט' 4.2.24, ע' 4, ש' 21). עוד הוסיפה שכשזמני השהות הקבועים יקבעו, "יש כוונה ויכולת
9 לשנות את אופי העבודה" (שם).

10
11 53. אמנם איני מוצאת סיבה לפקפק בכוונה זו של הנתבע. הנתבע אף הגיש תביעה לאחריות הורית שווה
12 וחלוקה שווה של זמני השהות, וחזקה עליו כי בכוונתו לעשות את ההתאמות המתאימות במקום
13 העבודה ולהתפנות לטובת הקטין. אף לא נעלמה מעיני ההתרשמות החיובית של העו"ס העו"ס, מהקשר
14 החם והחיובי בינו לבין הקטין ומנוכחותו המשמעותית בחייו. **עם זאת סבורני כי לעניין חלוקת זמני**
15 **השהות יש לאמץ את המלצות העו"ס אשר נתנו משקל לכך שהקטין הורגל מיום היוולדו לטיפול תכופ**
16 **ולזמינות מצד התובעת, בין היתר על רקע אופי עבודתו של הנתבע.** בחקירתה ציינה העו"ס לס"ד כי יש
17 מקום להרחיב את זמני השהות באופן הדרגתי בציינה כי "השאיפה היא להתקדם בלינות בהתאם
18 להסתגלות הקטין. לא עבר מספיק זמן כדי לבחון איך הוא מתרגל למצב החדש" (ע' 2, ש' 17; ע' 3, ש'
19 19). העו"ס הדגישה כי "על אף ההמלצה שלנו למעבר של הקטין לעיר, אנו רואים לנכון ששני ההורים
20 יגלו אחריות הורית משותפת תוך דאגה לשמירת רציפות הקשר של הקטין עם האב ולחלוקת [...] בכל
21 המשימות הנגזרות מהמעבר, וכן לנסות לבנות מתווה שישמור על קשר רציף ואחיד ככל האפשר של
22 הקטין עם שני ההורים" (ע' 5).

23
24 54. **שביעית**, משמצאתי את המלצות העו"ס לעניין חלוקת זמני שהות במתכונתה הנוכחית כמבוססת
25 ומשאני רואה עין בעין עם העו"ס כי ראוי שהרחבת זמני השהות עם הנתבע תעשה בהדרגה, הרי שיש
26 בכך שיקול משמעותי הן לעניין העתקת מקום המגורים והן לעניין קביעת המסגרת החינוכית בה ישהה
27 הקטין, כמפורט להלן. **באשר לעצם המעבר**, ברי כי בהינתן כי בשלב זה זמני השהות עם התובעת
28 נרחבים יותר, גדלה החשיבות של פנייתה של התובעת לטיפול בקטין ולמגוריה בסביבה תומכת ויפים
29 בהקשר זה וביתר שאת הנימוקים עליהם עמדתי לעיל (פסקאות 44-40).

מסגרת החינוך

30
31
32
33 כאמור, שוכנעתי כי טובת הקטין מצדיקה שילובו במסגרת חינוכית בסמוך למקום מגורי התובעת
34 בעיר. נימוקיי בהקשר זה מהווים המשך ישיר לנימוקיי לעניין מעבר מקום המגורים ושלובים בהם,
35 והם יפורטו להלן:

בית משפט לענייני משפחה בחיפה

תלה"מ 24-03-16510-03 האם נ' האב

- 1 **ראשית**, הדעת נותנת כי טובת הקטין הנה להתחנך בקרבת מקום מגורי ההורה עמו הוא שוהה זמן רב
2 יותר, בראש ובראשונה על מנת למנוע טלטולו בדרכים לעיתים תכופות בשים לב לגילו הרך. מעבר
3 לקושי המיותר שיגרם לקטין, יידרשו שני ההורים לנטל הסעות מוגבר. יש בכך להרבות בנקודות חיכוך
4 שמעצימות את הסכסוך ומעמיקות אותו. **הגיונם של דברים מחייב אפוא, כי הקטין ישהה בגן הסמוך**
5 **למקום המגורים בו מתגורר ההורה עמו הוא שוהה מרבית הזמן** (השווה לעמ"ש (ח"י) 20028-08-20
6 **פלוני נ' פלונית**, מיום 27.8.20; רמ"ש 24920-09-20 **פלונית נ' אלמוני**, מיום 11.9.20).
- 7
8 **אכן, עסקינן בזמני שהות זמניים, אשר יש להניח כי יורחבו בהדרגה בעתיד, על רקע רצון הנתבע, עמדת**
9 **העו"ס וטובת הקטין. ודוק, עסקינן באב מטיב, בעל קשר חם עם הקטין ונראה כי טובתו של הקטין**
10 **בהרחבה הדרגתית של זמני שהות עמו.** ישאל השואל אם כך מדוע ליתן משקל לזמני שהות הזמניים
11 לרבות לשם קביעת מיקום מסגרת החינוך בה יתחנך הקטין. התשובה לכך היא שזמני שהות עם האב
12 צפויים להתרחב בהדרגה, בד בבד עם גדילתו של הקטין. יש להניח כי עם הזמן יהפכו הנסיעות בין בתי
13 הוריו לעניין שבשגרה עבור הקטין, אליהן יורגל בהדרגה, בד בבד עם גדילתו, כך שההכבדה עליו
14 בהקשר זה, תפחת. עוד יש לקוות כי עצימות הקונפליקט בין ההורים, תפחת עם הזמן כך שלא יהיה
15 בהגברת נטל ההסעות כדי להסלים את היחסים.
- 16
17 **שנית, נימוק נוסף לקביעתי בדבר מיקום מסגרת החינוך הוא זמינותה הרבה יותר של התובעת, על רקע**
18 **אופי עבודתו של האב, וזאת גם במהלך יום הלימודים וככל ויתעורר הצורך בכך.**
- 19
20 **שלישית, טעם נוסף שעלה בפסיקה ואותו אני מוצאת ראוי לענייננו, הוא הצורך לאפשר לקטין לקשור**
21 **קשרים עם בני גילו בסביבת מגוריו, אשר בשלב זה מצויה בעיקר במקום מגורי התובעת. נפסק בהקשר**
22 **זה כי "מקום בו מסגרת החינוך נבחרת אגב העתקה, יש עדיפות למסגרת החינוך הקרובה להעתקה;**
23 **הטעם לכך כי טובת הקטינה מחייבת לאפשר לקטינה להשתלב בסביבה לאחר ההעתקה; כלומר**
24 **להכיר סביבה חברתית הקרובה להעתקה"** (עמ"ש (ח"י) 64907-08-22 א' נ' ב', מיום 13.9.22).
- 25
26 **רביעית, מפאת גילו הצעיר של הקטין, שנה ו-10 חודשים, ובהעדר אותות מקדימים, קטן הסיכון**
27 **שהקטין יחוה קשיי הסתגלות חריגים בעקבות המעבר או הכניסה לגן חדש, גם אם יעשה כן בעיצומה**
28 **של שנת הלימודים. בענייננו אפשר להתרשם מדברי הגנת של הקטין, שנאמרו לעו"ס לס"ד והובאו**
29 **בתסקיר מיום 7.3.24. הקטין תואר כילד מפותח לגילו, דינמי, פעיל וחברתי (ע' 4). עוד צוין מפי הגנת**
30 **כי "על הקטין עצמו הדגישה הגנת שהוא משתלב בצורה נהדרת עם הילדים, אוהב להיות בסביבת**
31 **ילדים, משתף פעולה ומתפתח בהתאם לגילו. על אף כל מה שקורה בין שני ההורים לא זוהה שחל**
32 **שינוי או הדרדרות בתפקודו של הקטין בתקופה האחרונה"**.
- 33
34 **אמנם אין בהתרשמות החיובית מהקטין כדי לחסנו מקשיים שעלולים להתעורר בגן החדש בעתיד,**
35 **חלקם קשיים טבעיים וצפויים על רקע מעבר לגן חדש וסביבה לימודים חדשה. עם זאת, יש בדברים**

בית משפט לענייני משפחה בחיפה

תלה"מ 24-03-16510-03 האם נ' האב

1 להניח את הדעת כי למצער, אין הקטין מועד לקשיים חריגים או בעל נטייה לקושי בהשתלבות עד כדי
2 הצורך למנוע את המעבר או את העתקת המסגרת החינוכית.

3
4 61. לכך יוסף, מבלי לגרוע מן הדברים, כי ילדים בגילו הרך של הקטין תולים את כל עולמם בהוריהם, בעוד
5 הסביבה הגאוגרפית וההשתייכות החברתית משניים לקשר עם הוריהם. בהקשר זה יפים הדברים
6 הנקובים מפי כבוד השופט סארי גיוסי בעמ"ש (חיפה) 25108-05-20 א"צ נ' ש"נ (מיום 30.8.20), אותם
7 הביא בשנית מתוך פסק דינו בתמ"ש (נצ'י) 43185-05-10 ע.ל. (קטינה) נ' ש.ל. (מיום 15.5.2012)
8 והולמים לענייננו:

9
10 **"... הדברים אמורים במיוחד שעה שעסקינן בקטין בטווח הגילאים של שנה עד ארבע או**
11 **חמש, להבדיל מקטינים בגילאים מתקדמים יותר. לגבי קטינים בגילאים אלה ניתן לומר,**
12 **כי הוריהם מהווים עבורם את כל עולמם, טרם פיתחו קשרים מסועפים עם סביבתם,**
13 **ומעברם עם ההורה המשמורן למקום מגורים חדש, לרוב אינם מעמידים בפניהם מציאות**
14 **חדשה ושונה מזו שהורגלו לה. אין מדובר, במקרים כאלה, במעבר המהווה עקירה של הילד**
15 **מתוך הוויה וסביבה להן הורגל בשל אותם טעמים ונראה כי במקרה כזה ההתמודדות של**
16 **הקטין וקשיי המעבר, אינם קשורים בהעתקת המגורים למקום רחוק, אלא יותר בשל**
17 **הפירוד בין הוריו ... על כך יש להוסיף כי ילדים בגילאים כאלה מתאקלמים די מהר**
18 **בסביבתם החדשה כשאחד ההורים נמצא לידם ומסייע בידם לעשות כן" (ס' 46 לפסק הדין).**

19
20 62. **חמישית**, מצאתי לדחות טענתו הכללית של הנתבע, שלא פותחה, כי מטובתו של הקטין שלא לעבור
21 לחינוך במסגרת עירונית, לעומת המסגרת האזורית בה לומד הקטין כעת. טענה זו לא הבשילה לכדי
22 טענה קונקרטית. מעבר לכך הנתבע לא העלה טענה המייחסת לקטין נזק או קושי צפוי להשתלב במקום
23 הלימודים החדש. בהקשר זה לא מצאתי מקום לפקפק בטענות התובעת (ס' 42 לסיכומים) לפיהן גן
24 הילדים בעיר אליו מבקשת לרשום את הקטין הוא בעל יתרונות רבים, ובהם תפריט עשיר, 3 חוגים,
25 ופעילות יצירה והעשרה. הנתבע כאמור לא העמיד טענות קונקרטיות בהקשר זה ולא עמד על חסרונות
26 גן הילדים בעיר לעומת כל מסגרת אחרת בכפר.

27
28 63. **שישית**, שותפה אני עוד להערכת העו"ס לס"ד שמעבר לגן ילדים אחר לא צפוי להביא לפגיעה בקשר בין
29 הנתבע ובין הקטין, כפי שעצם מעבר מקום המגורים לא צפוי לגרום לכך. אני מקבלת עוד את גישתה
30 בהקשר זה כפי שעלתה בחקירתה: **"אנו עומדים מאחורי ההמלצות שלנו, ציינתי גם קודם, המהות**
31 **החשובה זה שמירת הקשר עם האב ושום דבר לא ישנה זאת, גם לא מעבר לעיר אחרת. גם האם**
32 **מעוניינת בכך. אנו לא חושבים שרישום למערכת חינוך שונה תפגע בקשר" (שם, ע' 4, ש' 24).**

33
34 64. **לסיכום**, כמפורט בהרחבה לעיל, שוכנעתי כי יש לאמץ את המלצות העו"ס ולהתיר את מעבר הקטין
35 לעיר ואת שילובו במסגרת חינוכית בעיר. החלטתי מבוססת על מגוון רחב של שיקולים, כמפורט

בית משפט לענייני משפחה בחיפה

תלה"מ 24-03-16510-03 האם נ' האב

- 1 בהרחבה לעיל ובראש ובראשונה על טובת הקטין, מששוכנעתי כי לא יהיה במעבר או בשינוי מסגרת
2 החינוך, משום פגיעה בקשר של האב עם הקטין וכי לא צפוי קושי ממשי בהסתגלות הקטין למעבר.
3
- 4 65. עם קביעתי שהקטין ישהה בגן ילדים סמוך למקום מגורי התובעת, בשים לב לחלוקה הנוכחית של זמני
5 השהות, הרי שנטל ההסעות בכללותו, בשלב זה הצטמצם. יתכן שבעתיד, אם וכאשר יורחבו זמני
6 השהות בין הנתבע ובין הקטין, יידרש בית המשפט בשנית לסוגיה זו – בתקווה שהמחלוקת תסולק
7 בהסכמת הצדדים.
- 8
9 66. אני מוצאת כי הצדדים יישאו **בנטל ההסעות**, כדלקמן:
- 10
11 א. בימי השהייה עם הנתבע באמצע השבוע, **התובעת** תסיע את הקטין אל הנתבע בתום המסגרת
12 החינוכית, **והנתבע** ישיבו למסגרת החינוכית בבוקר המחרת.
- 13
14 ב. בימי השהות עם הנתבע בימי ה' אחת לשבועיים, **הנתבע** יאסוף את הקטין בתום המסגרת
15 הלימודית, **וישיבו לביתה של התובעת עד שעה 19:00.**
- 16
17 ג. בסופי השבוע אחת לשבועיים, בימי ו' **התובעת** תסיע את הקטין לנתבע בתום יום הלימודים,
18 **והנתבע** ישיב את הקטין לבית התובעת במוצ"ש.
- 19
20 67. בטרם סיום, אדרש לבקשת התובעת להורות על מחיקת כתב ההגנה שהגיש הנתבע באיחור. כאמור
21 לעיל, כתב ההגנה מטעם הנתבע הוגש לאחר הגשת הסיכומים, ביום 2.5.24. בעקבות זאת התובעת
22 הגישה "**בקשה דחופה למחיקת כתב ההגנה**". לטענתה כתב התביעה נמסר לנתבע כדין ימים ספורים
23 לאחר הגשת התביעה, והוא בחר שלא להגיש כתב הגנה. יש לראותו אפוא כמי שוויתר על הגנתו.
24 בתגובת הנתבע טוענת באת-כוחו כי נפלה שגגה במשרדה בנוגע למועד מסירת כתב התביעה על רקע
25 ריבוי ההליכים בין הצדדים. מדובר באיחור בן מספר ימים בלבד. לא נגרם לתובעת כל נזק ולא נעשה
26 שימוש לרעה בהליכי המשפט. הנטען בכתב ההגנה תואם את הנטען בסיכומי הנתבע.
- 27
28 68. אני מוצאת כי אין מקום לקבלת הבקשה למחיקת כתב ההגנה. **ראשית**, התובעת לא פיתחה את טענתה
29 באשר לנפקות הסעד לו היא עותרת, במידה ויתקבל. בין מחיקת כתב הגנה ובין דחיית הגנת הנתבע יש
30 בנסיבות עניינינו מרחק רב.
- 31
32 69. **שנית**, ב"כ הנתבע קבלה לידה את כתב התביעה ביום 13.3.24, והמועד להגשת כתב הגנה חל ביום
33 12.4.24. אלא שביום 27.3.24 בטרם תם מנין הימים להגשת כתב הגנה, ו – 20 יום לאחר הגשת
34 התביעה, כבר התקיים הדיון במעמד הצדדים והעו"ס לס"ד, שלאחריו הגישו הצדדים סיכומים. כשם
35 שפורט באריכות בראשית פסק הדין, בירור בקשת התובעת לעבור להתגורר עם הקטין בעיר החלה
36 הלכה למעשה להתברר עוד בטרם הגשת התביעה, במסגרת תיק י"ס ותיק ה"ט במסגרתו ניתנו הוראות

בית משפט לענייני משפחה בחיפה

תלה"מ 24-03-16510 האם נ' האב

- 1 רלוונטיות לרבות הוראה על הגשת תסקיר ומתן המלצות בנוגע למעבר המבוקש. קצב בירור ההליך דן
2 עלה על קצב חלוף הימים והקדים את מניין הימים להגשת כתב הגנה. בית המשפט והתובעת נדרשו
3 לטענות הנתבע באמצעות תגובותיו ובקשותיו בהליך דן ובאלה המקבילים.
- 4
5 70. **שלישית**, ובהמשך לכך, בענייננו בית המשפט נאלץ לברר את טענות הצדדים תחת דוחק הזמן. כשם
6 שתואר בראשית פסק הדין, התרשמתי מהמתח הרב שאפף את הצדדים ומהנסיבות הנפיצות שסבבו
7 את הקטין. נדרש היה לברר טובתו של קטין שעה שהסכסוך בין הוריו התפרץ זה עתה, באופן שיש
8 להימנע מחזרת הוריו להתגורר תחת קורת גג אחת. עלה הצורך לברר תביעה זו בסד זמנים צר אותו
9 מצאתי הכרחי לשם הרגעת הרוחות ויצירת סביבה נורמטיבית לגידול הקטין. זהו טיבם של סכסוכים
10 הנדונים בבית משפט זה ומכאן סמכותו הרחבה של בית המשפט "**לסטות מהוראות סדר הדין האזרחי**
11 **ולנהוג בדרך הנראית לו הטובה ביותר לעשיית צדק לפי סעיף 8 לחוק**" – לשון תקנה 1 לתקנות בית
12 המשפט לענייני משפחה (סדרי דין), תשפ"א-2020. **רביעית**, סיכומי התובעת הוגשו ביום 16.4.24, כ-4
13 ימים לאחר תום מנין הימים להגשת כתב הגנה. התובעת לא עתרה למתן פסק דין בהעדר הגנה או
14 לחילופין עמדה על כך בסיכומיה. **חמישית**, מכל הטעמים שעלו בפסק הדין, שבטבורו ניצב פעוט רך
15 בשנים, אין מקום להימנע מבירור טענות הצדדים ומתן הכרעה מטעמים הקשורים בסדרי דין, כל שכן
16 מקום בו הגנת הנתבע עלתה באופן מהותי בכתבי בי-דין אחרים, בהליכים מקבילים. **לבסוף** אציין, כי
17 לשם הכרעתי דן לא נדרשתי לכל טענה שעלתה בכתב ההגנה. למען הזהירות עיינתי בכתב ההגנה,
18 במסגרתו שב הנתבע על טענותיו, ואין בו טענות חדשות או משום הרחבת החזית.
- 19
20 71. מכל הטעמים הנקובים לעיל, אני דוחה את בקשת התובעת למחיקת כתב ההגנה.
- 21
22 72. ביום 12.5.24, לאחר הגשת הסיכומים ובעת כתיבת שורות אלה, הגישה התובעת "**בקשה דחופה להתיר**
23 **לקטין לעבור במידי מסגרת חינוך לעיר**". בשים לב לכך ששנת הלימודים עתידה להסתיים בקרוב,
24 שוכנעתי להתיר את המעבר החל מתום חודשי יוני, על מנת לאפשר רישום מסודר ופרידה מסודרת מהגן
25 הנוכחי.
- 26
27
28 **סוף דבר**
- 29
30 73. אני מקבלת את התביעה ומורה כדלקמן:
- 31
32 א. אני מתירה את מעבר המגורים של הקטין עם התובעת לעיר.
- 33
34 ב. אני מתירה את מעבר הקטין לגן ילדים בעיר **החל מיום 1.7.24**, לאחר רישומו כדין והבטחת
35 מקומו של הקטין בגן החדש. הקטין יזכה לפרידה מסודרת מגן הילדים הנוכחי.
- 36
37 ג. נטל ההסעות החל מיום 1.7.24, כמצוין לעיל. עד אז יחול ההסדר שנקבע בהחלטה קודמת.

בית משפט לענייני משפחה בחיפה

תלה"מ 16510-03-24 האם נ' האב

1
2
3
4
5
6
7
8
9
10

ד. אין צו להוצאות.

פסק הדין מותר לפרסום בכפוף להשמטת פרטים מזהים ותיקוני הגהה.

המזכירות תמציא את פסק הדין לצדדים.

ניתן היום, כ"א אייר תשפ"ד, 29 מאי 2024, בהעדר הצדדים.

לירון זרבבל-קדשאי, שופטת

11
12
13